GRAMATYKA · CZASY

Present Simple: czas teraźniejszy prosty w angielskim

Igor Zadrużyński

Opublikowano 4 listopada 2026 · aktualizacja 23 listopada 2026

O LEKCJI

Polski zwykle nie rozróżnia tych sytuacji: „piję herbatę” znaczy i „piję właśnie teraz”, i „piję codziennie”. Angielski rozdziela je zawsze. ***Present Simple*** *(czas teraźniejszy prosty) opisuje to, co jest stałe, powtarzalne albo po prostu prawdziwe: I drink tea – piję herbatę (zwykle, z przyzwyczajenia), a niekoniecznie w tej chwili. To pierwszy czas, którego uczy się każdy uczeń, i ten, którego używamy najczęściej.*

SŁOWA KLUCZOWE: Gramatyka, Czasy

Wersja online z ćwiczeniami i nagraniami wymowy

SPIS TREŚCI

1. Kiedy używamy Present Simple ... 2
2. Zdania twierdzące: forma podstawowa i końcówka -s 3
3. Przeczenia: don't i doesn't ... 5
4. Pytania i krótkie odpowiedzi ... 5
5. Always, usually, never – jak często i gdzie w zdaniu ... 7
6. Czasowniki stanu: I know , a nie I'm knowing ... 8
7. Present Simple o przyszłości: rozkłady i plany „z kalendarza” ... 9
8. Instrukcje, relacje, nagłówki i dowcipy ... 10

Źródła i dalsza lektura ... 10

W tej lekcji zobaczysz, kiedy używać Present Simple, jak zbudować zdanie twierdzące, przeczenie i pytanie oraz gdzie postawić słowa typu *always* i *never*. Przyda się znajomość czasowników posiłkowych, krótkich odpowiedzi i form skróconych[1].

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/present-simple/

1. Kiedy używamy Present Simple

Najkrócej: Present Simple mówi o tym, **jak jest**, a nie o tym, **co się właśnie dzieje**. Sama czynność może w chwili mówienia wcale nie trwać.

REGUŁA

Present Simple = stan rzeczy, nie chwila

My brother drives a black cab. – Mój brat jeździ londyńską taksówką. Może właśnie śpi albo je obiad, ale to jego zawód: tak jest na co dzień.

Zwyczaje i czynności powtarzalne

Co robimy regularnie: codziennie, w weekendy, raz w roku.

PRZYKŁADY

- I **take** the Tube to work.
  Jeżdżę do pracy metrem.
- My gran **does** the crossword every Sunday.
  Babcia w każdą niedzielę rozwiązuje krzyżówkę.
- We **visit** our cousins in Leeds at Christmas.
  Na święta odwiedzamy kuzynów w Leeds.

CIEKAWOSTKA: PIJAM, JADAM, BYWAM

Polski ma własny sposób na mówienie o zwyczajach: czasowniki wielokrotne, takie jak *pijam, jadam, sypiam, bywam, widuję, grywam*. „Nie pijam kawy" to dokładnie *I don't drink coffee*, a „Jadamy w domu" to *We eat at home*. To dobra podpowiedź: jeśli po polsku pasuje „pijam", po angielsku na pewno będzie Present Simple.

W drugą stronę to jednak nie działa. Taką formę ma tylko część czasowników (nie powiemy „piszam" ani „uczam się"). Nie obejmuje faktów i stanów (*The sun rises in the east, I know him*). A po polsku zwykłe „piję codziennie" też jest poprawne. Angielski nie zostawia wyboru: każdy zwyczaj, fakt i stan to Present Simple.

Stałe sytuacje i fakty o ludziach

Gdzie ktoś mieszka, czym się zajmuje, co lubi – wszystko, co nie zmieni się jutro.

PRZYKŁADY

- She **lives** in a flat near Clapham Common.
  Mieszka w mieszkaniu niedaleko Clapham Common.
- He **teaches** maths at a school in Croydon.
  Uczy matematyki w szkole w Croydon.
- My parents **don't eat** meat.
  Moi rodzice nie jedzą mięsa.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/present-simple/

Prawdy ogólne i prawa przyrody

PRZYKŁADY

- The sun **sets** in the west.
  Słońce zachodzi na zachodzie.
- Ice **floats** on water.
  Lód unosi się na wodzie.
- The Thames **flows** into the North Sea.
  Tamiza wpada do Morza Północnego.

Stany, odczucia, myśli

Czasowniki, które opisują to, co wiemy, czujemy, mamy albo czego chcemy, stoją zwykle w Present Simple – nawet wtedy, gdy mówimy o tej właśnie chwili. Więcej o nich w części 6.

PRZYKŁADY

- I **don't understand** this question.
  Nie rozumiem tego pytania.
- This parcel **belongs** to the people next door.
  Ta paczka należy do sąsiadów.

Present Simple ma jeszcze kilka zastosowań „specjalnych": rozkłady jazdy, instrukcje, nagłówki gazet, relacje sportowe. Omawiamy je w częściach 7 i 8.

2. Zdania twierdzące: forma podstawowa i końcówka -s

Budowa Present Simple jest wyjątkowo prosta. Czasownik ma formę podstawową – taką jak w słowniku, bez *to*. Jedyna zmiana pojawia się w **3. osobie liczby pojedynczej** (*he, she, it* i każdy rzeczownik w liczbie pojedynczej): tam dodajemy końcówkę *-s*.

I / you / we / they + verb · he / she / it + verb + s

OSOBA	LIVE	PLAY
I	live	play
you	live	play
he / she / it	live**s**	play**s**
we	live	play
they	live	play

Uwaga na rzeczowniki: *My sister play**s**, The shop open**s** at nine, Everybody know**s*** – to też 3. osoba liczby pojedynczej. Za to *My sisters play* (siostry, liczba mnoga) – bez *-s*.

DO ZAPAMIĘTANIA

Czasownik *be* ma w Present Simple własne formy: *I am, you are, he/she/it is, we/you/they are*, a pytania i przeczenia tworzy bez *do* (*Is she at home? He isn't hungry.*). Omawialiśmy go razem z innymi czasownikami posiłkowymi[1]. Wszystko, co niżej, dotyczy zwykłych czasowników.

Pisownia: kiedy *-s*, kiedy *-es*, kiedy *-ies*

CZASOWNIK KOŃCZY SIĘ NA…	CO ROBIMY	PRZYKŁADY
większość czasowników	+ *s*	read → read**s**, cook → cook**s**, rain → rain**s**
-s, -ss, -sh, -ch, -x, -z	+ *es* (bo samo *-s* nie dałoby się wymówić)	pass → pass**es**, wash → wash**es**, catch → catch**es**, fix → fix**es**, buzz → buzz**es**
-o	+ *es*	go → go**es**, do → do**es**
spółgłoska + *-y*	*y* → *ies*	study → stud**ies**, carry → carr**ies**, fly → fl**ies**
samogłoska + *-y*	zwykłe + *s* (*y* zostaje)	enjoy → enjoy**s**, buy → buy**s**, obey → obey**s**
have	forma nieregularna	have → **has**

Wymowa końcówki

Końcówka *-s* brzmi tak samo jak w liczbie mnogiej rzeczowników[2]. Są trzy warianty, a o wyborze decyduje ostatni **dźwięk** czasownika (nie litera):

ENGLISH	WYMOWA KOŃCÓWKI	KIEDY
she hopes, he cooks, it gets	/s/	po dźwiękach bezdźwięcznych /p, t, k, f, θ/
he lives, she reads, it rains	/z/	po dźwiękach dźwięcznych i samogłoskach
she washes, he fixes, it closes	/ɪz/	po syczących /s, z, ʃ, ʒ, tʃ, dʒ/ – dochodzi cała sylaba

WYMOWA: SAYS I DOES

Dwie najczęstsze formy wymawia się inaczej, niż sugeruje pisownia. *Say* /seɪ/ brzmi zgodnie z pisownią, ale *says* /sez/ jest krótkie – rymuje się z *fez*, nie z *days*. *Do* /duː/, ale *does* /dʌz/ – jak w *buzz*.

What does it say? It says the museum is closed on Mondays.

CIEKAWOSTKA: SKĄD SIĘ WZIĘŁO -S

Dlaczego tylko *he, she, it* dostają końcówkę? To ostatnia pozostałość dawnej odmiany przez osoby, podobnej do polskiej (*robię, robisz, robi*). Jeszcze w czasach Szekspira w 3. osobie konkurowały dwie końcówki: starsza *-eth* i nowsza *-s*. U Szekspira można je znaleźć nawet w jednym wersie: *With her, that hat**eth** thee and hat**es** us all.* Ostatecznie wygrało *-s*; najdłużej trzymały się formy *hath* i *doth* – dzisiejsze *has* i *does*. Formy na *-eth* (*he cometh, she goeth*) brzmią dziś tak, jak dla nas „rzekłszy” albo „onegdaj”.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/present-simple/

3. Przeczenia: *don't* i *doesn't*

Zwykłego czasownika nie da się po prostu zaprzeczyć słowem *not*. Potrzebny jest czasownik posiłkowy *do*, a w 3. osobie – *does*. Końcówka *-s* „przechodzi" wtedy na *does*, więc główny czasownik wraca do formy podstawowej.

Subject + **do not / does not** + **verb** (forma podstawowa)

OSOBA	FORMA PEŁNA	FORMA SKRÓCONA (W MOWIE)
I / you / we / they	I do not drive.	I don't drive.
he / she / it	She does not drive.	She doesn't drive.

PRZYKŁADY

- I **don't watch** much telly.
  Mało oglądam telewizję.
- Our cat **doesn't like** the rain.
  Nasz kot nie lubi deszczu.
- The 38 bus **doesn't stop** here on Sundays.
  Autobus 38 nie zatrzymuje się tu w niedziele.

TYPOWY BŁĄD

✗ ~~He doesn't likes football. She don't speak French.~~

✓ He doesn't like football. She doesn't speak French.

Końcówkę *-s* dostaje w przeczeniu tylko *does* – nigdy oba czasowniki naraz. A *he/she/it don't* usłyszysz czasem w piosenkach i w mowie potocznej niektórych regionów, ale w poprawnym angielskim to błąd.

4. Pytania i krótkie odpowiedzi

W pytaniu *do* albo *does* staje **przed podmiotem**. Główny czasownik – jak w przeczeniu – ma formę podstawową.

Do / Does + subject + **verb** …?

PRZYKŁADY

- **Do** you **live** near here? – Yes, I **do**.
  Mieszkasz niedaleko? – Tak.
- **Does** your brother **support** Arsenal? – No, he **doesn't**. He's a Spurs fan.
  Twój brat kibicuje Arsenalowi? – Nie. Jest kibicem Tottenhamu.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/present-simple/

- **Do** they **take** cards? – Yes, they **do**.
  Przyjmują karty? – Tak.

W krótkiej odpowiedzi powtarzamy tylko czasownik posiłkowy: *Yes, I do.* / *No, she doesn't.* Samo *Yes* albo *No* brzmi po angielsku dość szorstko; więcej o tym w lekcji o krótkich odpowiedziach[1].

Pytania z *what, where, when, how often...*

Słowo pytające stoi na początku, a dalej kolejność jest taka sama: *do/does* + podmiot + czasownik.

PRZYKŁADY

- Where **do** you **work**?
  Gdzie pracujesz?
- What time **does** the library **open**?
  O której otwierają bibliotekę?
- How often **do** you **go** swimming?
  Jak często chodzisz na basen?
- What **do** you **do**?
  Czym się zajmujesz? (Gdzie pracujesz?)

Ostatni przykład zaskakuje: *do* występuje w nim dwa razy – raz jako czasownik posiłkowy, raz jako zwykły czasownik „robić". *What do you do?* to standardowe pytanie o zawód. Pytanie o to, co ktoś robi w tej chwili, brzmi inaczej: *What are you doing?* (Present Continuous).

Pytania o podmiot – bez *do*

Gdy *who* albo *what* pyta o **podmiot** (o tego, kto wykonuje czynność), nie ma *do/does*, a czasownik ma zwykłą formę z *-s*:

PRZYKŁADY

- Who **lives** in that big house on the corner?
  Kto mieszka w tym dużym domu na rogu?
- What **happens** if I press this button?
  Co się stanie, jeśli nacisnę ten przycisk?

Porównaj: *Who **does** Tom **love**?* – Kogo kocha Tom? (Tom jest podmiotem, pytamy o dopełnienie) i *Who **loves** Tom?* – Kto kocha Toma? (pytamy o podmiot).

TYPOWY BŁĄD

✗ ~~Does she works here? Where you live? Who does live here?~~

✓ **Does she work here? Where do you live? Who lives here?**

Po polsku pytanie tworzymy intonacją albo słowem „czy", więc łatwo zapomnieć o *do*. Po angielsku bez czasownika posiłkowego pytania nie ma – z jednym wyjątkiem: pytań o podmiot.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/present-simple/

BRYTYJSKI I AMERYKAŃSKI

UK · British English

Have you got a car? – Yes, I **have**.
She**'s got** two brothers.

Brytyjczycy w mowie często mówią o posiadaniu przez *have got*. Forma *Do you have...?* też jest w Wielkiej Brytanii zupełnie poprawna.

US · American English

Do you have a car? – Yes, I **do**.
She **has** two brothers.

W amerykańskim angielskim zdecydowanie częściej *have* z *do*.

5. *Always, usually, never* – jak często i gdzie w zdaniu

Present Simple bardzo często idzie w parze z **przysłówkami częstotliwości**. Od „zawsze" do „nigdy":

ENGLISH	WYMOWA	POLSKI
always	/ˈɔːlweɪz/	zawsze
usually	/ˈjuːʒuəli/	zazwyczaj
often	/ˈɒfn/	często
sometimes	/ˈsʌmtaɪmz/	czasami
hardly ever	/ˌhɑːdli ˈevə/	prawie nigdy
rarely	/ˈreəli/	rzadko
never	/ˈnevə/	nigdy

REGUŁA

Gdzie stawiamy przysłówek częstotliwości

Przed zwykłym czasownikiem: *I **usually** walk to school.*

Po *am / is / are*: *She is **always** late.*

Po czasowniku posiłkowym w przeczeniu i pytaniu: *I don't **often** cook. Do you **ever** eat out?*

PRZYKŁADY

- My dad **always** reads the paper in the garden.
  Tata zawsze czyta gazetę w ogrodzie.
- It's **often** foggy here in November.
  W listopadzie często jest tu mgliście.
- We **hardly ever** eat out.
  Prawie nigdy nie jadamy na mieście.

Sometimes i *usually* mogą też stać na początku zdania: *Sometimes I work from home.* Z *always* i *never* tak nie robimy.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/present-simple/

TYPOWY BŁĄD

~~I don't never drink coffee. He goes always by bike.~~

I never drink coffee. He always goes by bike.

Po polsku „nigdy nie" to dwa przeczenia. Po angielsku *never* samo w sobie jest przeczeniem, więc nie dodajemy *don't*. A przysłówek częstotliwości nie stoi między czasownikiem a jego dopełnieniem czy okolicznikiem. Pozostałe rodzaje przysłówków i ich miejsce w zdaniu omawia lekcja o przysłówkach[3].

Określenia czasu na końcu zdania

Dłuższe określenia stawiamy zwykle na końcu: *every day, every morning, on Saturdays, at the weekend* (BrE; w USA *on the weekend*), *once a week, twice a year, three times a day*, a po brytyjsku także *once a fortnight* – raz na dwa tygodnie.

PRZYKŁADY

- I phone my mum **twice a week**.
  Dzwonię do mamy dwa razy w tygodniu.
- The bin men come **once a fortnight**.
  Śmieciarka przyjeżdża raz na dwa tygodnie.

6. Czasowniki stanu: *I know*, a nie *I'm knowing*

Część czasowników opisuje nie czynność, lecz **stan**: wiedzę, uczucia, posiadanie, wrażenia zmysłowe. Zwykle nie występują w czasie ciągłym, więc nawet o tej chwili mówimy w Present Simple.

GRUPA	CZASOWNIKI
myślenie i wiedza	know, understand, believe, remember, forget, mean, realise (BrE z *s*)
uczucia i chęci	like, love, hate, prefer, want, need, wish
posiadanie i przynależność	have (= mieć), own, belong, contain
zmysły i wrażenia	see, hear, smell, taste, seem, look (= wyglądać)

PRZYKŁADY

- Sorry, I don't **remember** your name.
  Przepraszam, nie pamiętam, jak się nazywasz.
- This soup **tastes** of garlic.
  Ta zupa smakuje czosnkiem.
- I can **hear** the neighbours' dog again.
  Znowu słyszę psa sąsiadów.

Kilka z tych czasowników ma też drugie znaczenie – czynności – i wtedy może stać w czasie ciągłym:

CZASOWNIK	STAN – PRESENT SIMPLE	CZYNNOŚĆ – PRESENT CONTINUOUS
think	I think it's a good idea. *(uważam)*	I'm thinking about it. *(zastanawiam się)*
have	She has a dog. *(ma)*	She's having lunch. *(je obiad)*
taste	It tastes sweet. *(jest w smaku)*	He's tasting the sauce. *(próbuje)*

Present Continuous i różnice między obydwoma czasami omówimy dokładnie w następnej lekcji.

7. Present Simple o przyszłości: rozkłady i plany „z kalendarza”

Choć to czas teraźniejszy, używamy go też o przyszłości – gdy coś wynika z **rozkładu, planu zajęć albo programu**, na który nie mamy wpływu.

PRZYKŁADY

- **Our flight to Edinburgh leaves at 6.40 tomorrow morning.**
  Nasz lot do Edynburga jest jutro o 6.40.
- **The spring term starts on 6 January.**
  Semestr wiosenny zaczyna się 6 stycznia.
- **This train terminates at Morden.**
  Ten pociąg kończy bieg na stacji Morden.

Present Simple stoi też w zdaniach czasowych o przyszłości, po *when, before, after, as soon as, until* – choć w drugiej części zdania jest *will*:

PRZYKŁADY

- **I'll ring you when I get home.**
  Zadzwonię, kiedy wrócę do domu.
- **We'll wait until the rain stops.**
  Poczekamy, aż przestanie padać.

TYPOWY BŁĄD

✕ ~~I'll ring you when I will get home.~~

✓ **I'll ring you when I get home.**

Polskie „kiedy wrócę” ma formę przyszłą, więc ręka sama pisze *will*. Po *when* w znaczeniu „kiedy” (w zdaniu czasowym) *will* nie stawiamy.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/present-simple/

8. Instrukcje, relacje, nagłówki i dowcipy

Present Simple ożywia opowieść i porządkuje kolejne kroki. Dlatego pojawia się w kilku miejscach, w których po polsku też często mówimy w czasie teraźniejszym:

- **Wskazówki i instrukcje**: You go down the high street, turn left at the post office, and the station is on your right.
- **Relacje sportowe na żywo**, gdzie zdarzenia są krótkie i szybkie: Smith passes to Jones, Jones shoots... and it's a goal!
- **Nagłówki gazet**, nawet gdy zdarzenie już minęło: *Storm hits south coast*, *Fox gets stuck in Tube station* (przykłady wymyślone). Nagłówki pomijają też przedimki i czasownik *be*, żeby zaoszczędzić miejsce.
- **Dowcipy i anegdoty** opowiadane „na żywo”: *A man walks into a pub and orders a pint...*
- **Treść napisów, listów i książek**: The sign says, "Mind the gap".

DO ZAPAMIĘTANIA

Najważniejsze z tej lekcji

- Present Simple opisuje to, co stałe i powtarzalne: zwyczaje, fakty, prawdy ogólne, stany – nie to, co dzieje się w tej chwili.
- *He / she / it* + *-s*: *works, watches, studies, plays, goes, has.*
- Przeczenie: *don't / doesn't* + forma podstawowa (*She doesn't like*, nie *doesn't likes*).
- Pytanie: *Do / Does* + podmiot + forma podstawowa; w pytaniu o podmiot bez *do* (*Who lives here?*).
- *Always, usually, often, never* – przed zwykłym czasownikiem, ale po *be*; *never* bez *don't*.
- Czasowniki stanu (*know, like, want, understand*) zostają w Present Simple także „teraz”.
- O przyszłości: rozkłady i plany (*The train leaves at 7*) oraz po *when, until, as soon as*.

DLA NAUCZYCIELA

Dobry start to „wywiad o zwyczajach”: uczniowie w parach pytają się nawzajem *What time do you get up? How do you get to school? What do you do at the weekend?*, a potem każdy opowiada klasie o partnerze – w 3. osobie. Przejście z *I get up* na *she gets up* sprawia, że uczniowie sami „łapią” końcówkę *-s*, a nauczyciel słyszy, kto ją gubi.

Źródła i dalsza lektura

- Paciorek J., *Wielka gramatyka języka angielskiego*, Wydawnictwo GREG, Kraków 2024.
- EF Polska, *Czas Present Simple*, https://www.ef.pl/przewodnik-po-angielskim/gramatyka-angielska/czas-present-simple [dostęp: 4.11.2026].
- Books4Languages, *Present Simple zdania oznajmujące*, w: *English Grammar A1 Level for Polish speakers*, 2018, https://open.books4languages.com/english-a1-grammar-pl/chapter/present-simple-affirmative [dostęp: 4.11.2026].
- Books4Languages, *Present Simple przeczenia*, w: *English Grammar A1 Level for Polish speakers*, 2018, https://open.books4languages.com/english-a1-grammar-pl/chapter/present-simple-negative [dostęp: 4.11.2026].
- British Council, LearnEnglish, *Present simple*, https://learnenglish.britishcouncil.org/free-resources/grammar/a1-a2/present-simple [dostęp: 4.11.2026].

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/present-simple/

- Grammaring, *Present simple for fixed future events (schedules, timetables and itineraries)*, https://www.grammaring.com/node/231 [dostęp: 4.11.2026].
- Swan M., *Practical English Usage*, wyd. 4, Oxford University Press, Oxford 2016 – hasła o czasie teraźniejszym prostym, przysłówkach częstotliwości, czasownikach stanu oraz *have* i *have got*.
- Murphy R., *English Grammar in Use*, wyd. 5, Cambridge University Press, Cambridge 2019 – rozdziały o Present Simple, pytaniach z *do/does* i pytaniach o podmiot.
- Wikipedia (angielska), *Early Modern English* – końcówki *-eth* i *-s* w 3. osobie, https://en.wikipedia.org/wiki/Early_Modern_English [dostęp: 4.11.2026].

Adresy linków z tekstu

1. https://zadruzynski.com/czasowniki-wiadomosci-wstepne/
2. https://zadruzynski.com/rzeczowniki-w-angielskim/
3. https://zadruzynski.com/przyslowki/

LICENCJA

© 2026 Igor Zadrużyński. Ten tekst jest udostępniony na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC 4.0). Możesz go kopiować, rozpowszechniać i przerabiać w celach niekomercyjnych pod warunkiem, że podasz autora i adres źródła, dołączysz link do licencji i zaznaczysz, czy wprowadzono zmiany. Przykład poprawnego oznaczenia:

> Igor Zadrużyński, *Present Simple: czas teraźniejszy prosty w angielskim*, zadruzynski.com, https://zadruzynski.com/present-simple/, licencja CC BY-NC 4.0

Licencja nie obejmuje cytatów, ilustracji ani innych materiałów pochodzących od innych autorów — obowiązują dla nich ich własne zasady.

Ilustracje, przy których nie podano innego źródła, zostały wygenerowane z pomocą AI.

zadruzynski.com